

Fremkomst mødtes den allerede af Reaktionsbølgen mod Individualismen, og jeg tror til Held for alle Parter.

Enkelte Kvinder krævede Ret og Frihed til at udvikle deres Personlighed uden alle de Skranker, som Sæd og Skik, Kultur og Religion havde sat for deres Liv og Virksomhedsomraade. I Opløbet blev Parolen: Vi er Mandens Lige og kræver Lighed i Rettigheder og Ansvar. Selv om de ledende derved forstod noget rigtigt, saa blev det snart saaledes, at Manden blev Forbilledet, hvorefter man søgte at danne et Kvindeideal, og ringere Aander søgte at manifestere deres Iver for Sagen ved at efterligne denne begunstigede Skabning paa den taabeligste Maade. Over dette Stade er man dog heldigvis nu. Det maa vel anses som anerkendt, at hvad saa end Kvinder i Fremtiden kan blive: *Mænd bliver de ikke.*

For at se, hvad der kan naaes, hvad der bør tilstræbes, maa vi først se, hvad der er uforanderligt givet, og hvad der ud af disse Forudsætninger med fornuftigt Henblik paa Samfundets og Individets Sundhed kan og bør være Opdragelsens Maal.

Vi maa se, hvad der staar fast, og hvad der kan ændres, hvad der kan vindes, og hvad der kan tabes ved Ændringer i den hidtidige Kvindeopdragelse, i det hidtidige Kvindeideal. Thi uden Ideal ingen Opdragelse. Der maa være noget, man drager op imod. Men med al Opdragelsens Kunst formaar man ikke at ændre visse Grundtræk i det naturlige Menneskevæsen, saaledes som det er og vil vedblive at være, saa længe Menneskene hver Gang, der skal sættes et nyt Menneske ind i Verden, maa vende tilbage til Naturen. I det Forhold er der ingen Forskel paa Ildlænderen og de højeste Kulturfolk, derved bindes Menneskene til Jorden, hvorefter de er tagne, og hvortil de skal vende tilbage.

Der er en Treenighed, som bestaar, trods al Rationalisme, saa længe der er Mennesker, det er Treenigheden: Fader, Moder og Barn. Fra den vokser Samfundsfølelsen og Samfundet frem. Socialt staar Faderen mindst bundet, hans Forhold er saa mystisk, at der skal være Folkeslag, for hvem det slet ikke er gaaet op, at her er et Aarsagsforhold. Samfundsfølelsen hos Moder og Barn er givet, fordi de i en Tid er saa inderlig knyttet sammen, at den enes Ve og Vel tillige er den andens. Af dette Forhold vokser Moderkærligheden frem, som Planten af sit Frø.

Faderens Følelse af sit Ansvar over for Moder og Barn er et Resultat af Kultur, et socialt Gode af højt Værd, som allersidst Kvinderne bør svække.

Denne Menneskenes evige Tilbagevenden til Naturen er